

Välfärdsområdesstyrelsen 12.05.2025

Godkännande av klimatprogrammet (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Vehmas Nico
Kortelainen Emilia
Syrjänen Markus
Ojaniemi Pasi
Kuukka Tommi
Purmonen Elina

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja
2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 7.5.2025.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Aluevaltuuston 25.10.2022 § 69 hyväksymässä hyvinvointialueen strategiassa päätettiin, että hyvinvointialue järjestää ja uudistaa palveluja sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla ja huomioi toiminnassaan ekologisen kestävyuden sekä edistää toiminnassaan ilmastomuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista.

Strategiassa asetettuihin valtuustokausittaisiin tavoitteisiin kirjattiin seuraavasti: "Laaditaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista."

Palvelustrategian mukaisesti hyvinvointialue sitoutuu hankintojen osalta hankintastrategiaan, jossa tarkastellaan hankinnan koko elinkaaren aikaisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja minimoidaan ne.

Aluehallitus päätti 17.6.2024 § 99 ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämisestä.

Aluevaltuuston päätöksessä 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta määritettiin tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtäväksi ohjata ilmasto-ohjelman valmistelua sekä päätettiin, että ilmasto-ohjelma hyväksytään jatkossa aluevaltuustossa.

Aluehallitus esitti 10.2.2025 § 38 aluevaltuustolle ilmasto-ohjelman hyväksymistä ja aluevaltuusto päätti 25.2.2025 § 5 palauttaa asian valmisteluun. Aluehallitus päätti 28.4.2025 § 87 antaa ehdotuksen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käsiteli ilmasto-ohjelmaa neuvotteluissaan 5.-7.5.2025. Neuvottelujen lopputuloksena muodostunut ehdotus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi sekä valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirja ovat liitteenä.

Aluevaltuuston kokouksessaan 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta tekemän päätöksen mukaisesti ilmasto-ohjelmasta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön 42 § kohdan 2 mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta.

Bilaga

- 1 Valtuustoryhmien välisten neuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 7.5.2025 (ilmasto-ohjelma)
- 2 Ehdotus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi

Tilläggsmaterial

- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vammaisneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vanhusneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Nuorisovaltuuston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 28.04.2025

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteenä olevan ehdotuksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 25.2.2025 § 5 palauttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelman valmisteluun.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesfullmäktige 25.02.2025 § 5

§ 5

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna

1. det bifogade klimatprogrammet och
2. det följande tillägget som styr verkställandet av klimatprogrammet:

"I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen."

Behandling

Under behandlingen lämnade ledamot Laakso följande förslag om att återremittera ärendet för ny beredning: "Ärendet återremitteras för ny beredning till förhandlingar mellan grupperna. I beredning beaktas ändrings- och tilläggsförslagen samt förslagen till hemställan som lämnades in på välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 25 februari 2025".

Under behandlingen lämnade första vice ordförande Hyrkkö följande hemställningar som riktades till välfärdsområdesstyrelsen och som ledamot Partanen understödde:

"Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att verkställandet av klimatprogrammets åtgärder för att minska utsläppen inleds effektivt och så fort som möjligt" och "Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att välfärdsområdet genom ägarstyrning påverkar HUS-sammanslutningen för att uppnå utsläppsminskningar" och "Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att välfärdsområdet strävar efter att minska upphandlingarnas koldioxidavtryck".

Under behandlingen lämnade ledamot Partanen följande ändringsförslag, som ledamot Aittakumpu understödde: "Följande skrivningar läggs till målen som ska uppnås före utgången av 2026 (s. 2 och 16): 1) Vi har ställt upp ett numeriskt utsläppsminskningsmål som är i linje med kommunernas och Nylands koldioxidneutralitetsmål och definierat de nödvändiga åtgärderna för att uppnå det. 2) Vi har börjat verkställa majoriteten av åtgärderna i färdplanen för klimatarbetet."

Under behandlingen understödde ledamot Paakkunainen ledamot Laaksos tidigare förslag om att återremittera ärendet för ny beredning. Efter detta begränsande ordföranden diskussionen att gälla endast återremitteringen av ärendet för ny beredning.

När det inte fanns fler begärda anföranden förklarar ordföranden diskussionen avslutad.

Ordföranden frågade fullmäktige om ledamot Laaksos förslag om återremiss kan godkännas enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning i ärendet.

De som understödde fortsatt behandling av ärendet skulle rösta "JA". De som understödde förslaget om återremiss skulle rösta "NEJ".

Vid omröstningen fick fortsatt behandling av ärendet 22 JA-röster och förslaget om återremiss 56 NEJ-röster. Dessutom gavs 1 blank röst.

JA röstade första vice ordförande Hyrkkö samt ledamöterna Aavaparta, Aittakumpu, Ampuja, Grönroos, Hiilamo, Hukari, Juvonen, Kajava, Karimäki, Koponen, Laitinen, Nummelin, Partanen, Seppälä, Skaffari, von Smitten, Uotila och Valle samt ersättarna Akinyemi, Dookie och Hertzberg.

NEJ röstade ordförande Limnell, andra vice ordförande Vuornos och tredje vice ordförande Katainen samt ledamöterna Aintila, Aitamurto, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Ekholm, Elo, Felipe, Frantsi-Lankia, Haapaniemi, Havu, Hietanen-Tanskanen, Hiila, af Hällström, Jaatinen, Järvenpää, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Leivo, Marttila, Mollgren, Mönttinen, Noro, Paakkunainen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Saari, Sahiluoma, Salovaara, Sistonen, Stenvall, Thure-Toivanen, Uusitalo, Vehmanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström samt ersättarna Aaltola, Hakulinen, Harinen, Kerola, Laakso, Laaksonen, Sundström och Walls.

Ledamot Rehn-Kivi röstade blankt.

Ordförande Limnell var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.00–19.02. Första vice ordförande Hyrkkö var ordförande för sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.00–19.02.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade återremittera ärendet för ny beredning.

Redogörelse

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 10.02.2025 § 38

§ 38

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade klimatprogrammet.

Behandling

Under behandlingen lämnade ledamot Juvonen följande tilläggsförslag, som ordförande Laiho understödde:

"I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen."

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad. Ordföranden frågade om ledamot Juvonens tilläggsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen godkände tilläggsförslaget enhälligt.

Lokaldirektör Purmonen avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 13.12.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna

1. det bifogade klimatprogrammet och

2. det följande tillägget som styr verkställandet av klimatprogrammet:

"I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen."

Redogörelse

I välfärdsområdesstrategin (den 25 oktober 2022 § 69) fastställdes att välfärdsområdet ordnar och förnyar tjänster på ett socialt, ekologiskt och kulturellt hållbart sätt, beaktar ekologisk hållbarhet i sin verksamhet och främjar stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den.

I de mål som ställdes upp för fullmäktigeperioden i strategin anges följande: "För välfärdsområdet utarbetas ett klimatprogram och en färdplan över åtgärder som främjar uppnåendet av klimatneutralitet."

I enlighet med servicestrategin förbinder sig välfärdsområdet för upphandlingars del till en upphandlingsstrategi, enligt vilken man granskar och minimerar miljö- och klimatkonsekvenserna under hela upphandlingens livscykel.

Inledningen av beredningen av klimatprogrammet och färdplanen för koldioxidneutralitet behandlades vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträde den 17 juni 2024 § 99.

I välfärdsområdesfullmäktiges beslut av den 1 oktober 2024 § 47 om ändring av förvaltningsstadgan fastställdes som framtids- och utvecklingsnämndens uppgift att styra beredningen av klimatprogrammet samt fattades beslut om att klimatprogrammet i fortsättningen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige.

Målen för och uppföljning av klimatprogrammet

I förslaget till klimatprogram fastställs som mål att välfärdsområdet med sin egen verksamhet stöder de klimatmål som ställs upp i de västnyländska kommunernas och städernas färdplan för ett klimatneutralt Nyland 2030 samt HUS-sammanslutningens klimatmål. Målet är att koldioxidavtrycket för vår verksamhet 2030 med stöd av de över 50 åtgärderna i klimatprogrammet har minskat jämfört med 2023. Före utgången av 2026 har välfärdsområdet bättre kännedom om de koldioxidutsläpp som uppstår i verksamheten och i vilken riktning utsläppen utvecklas, har vår personal mer kunskande i klimatfrågor och bedöms behovet av att uppdatera klimatprogrammet utifrån denna information.

Framtids- och utvecklingsnämnden följer upp årligen hur klimatprogrammet genomförs.

Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram har utarbetats med medverkan av andra aktörer

Välfärdsområdets klimatprogram har utarbetats genom att höra ett stort antal experter, olika intressentgrupper och förtroendeorgan. I Klimatjakten har välfärdsområdets invånare och personal framfört förslag till flera åtgärder som främjar koldioxidneutralitet. Välfärdsområdets påverkansorgan och framtid- och utvecklingsnämnden har för sin del kommenterat och styrt beredningen av klimatprogrammet och målen.

Utöver vad som anges ovan behandlade välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté utkastet till klimatprogram vid sin gemensamma dagskola den 20 januari 2025. Tidigare hade fullmäktigegrupperna möjlighet att ställa frågor om och kommentera utkastet till klimatprogram, och dessa behandlades vid den gemensamma dagskolan.

Utgångspunkten för klimatprogrammet är välfärdsområdets första koldioxidberäkning, som genomfördes av Motiva på våren 2024 med data från 2023. Kalkylmässigt var koldioxidavtrycket för Västra Nylands välfärdsområde 2023 sammanlagt 204 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, vilket motsvarar cirka fyra procent av koldioxidavtrycket för hela social- och hälsovården. Koldioxidavtrycket per invånare i välfärdsområdet uppgår till 412 kilogram

koldioxidekvivalenter, det vill säga cirka fem procent av en finländares genomsnittliga konsumtionsbaserade koldioxidavtryck.

Koldioxidutsläppen inom social- och hälsovården i Finland var i sin tur enligt en bedömning från 2019 cirka 4 900 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, ett värde som omfattar tjänsterna i den offentliga och privata sektorn. Detta utgör sammanlagt cirka 6,5 procent av hela Finlands koldioxidavtryck.

Syftet med det första klimatprogrammet är att skapa en stark grund för en hållbar verksamhet och ange riktningen för hur man i framtiden bygger ett utsläppssnålare välfärdsområde.

I enlighet med det beslut som fattades av välfärdsområdesfullmäktige vid sitt sammanträde den 1 oktober 2024 § 47 om ändring av förvaltningsstadgan fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om klimatprogrammet. Enligt 42 § 2 punkten i förvaltningsstadgan svarar välfärdsområdesstyrelsen för beredningen av välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria